

vice, vpisano v lastninskem listu, ki jo mora sodišče, če je predlagan prenos lastninske pravice na podlagi konkretne listine, tudi uradoma izbrisati, ne da bi bil v tem oziru izrečno predlagan izbris zadevne zaznambe. Isto sodišče je namreč kmalu na to v drugi zadevi brez izrečnega predloga s prepisom lastnine odredilo tudi izbris zaznambe enake fidejkomisarične substitucije, ne da bi bilo za ta izbris zahtevalo takso po 50 Din kot v prvem slučaju. V praktičnem oziru sledi torej iz tega, da je bolje se ravnati po nemškem pregovoru, ki pravi: molčati je zlato.

Drobne vesti.

Kolkovanje zastavnih listin. Generalna direkcija posrednih davkov v Beogradu je z rešenjem od 10. februarja 1926 št. 67.974/25 razsodila, da je zastavne listine o kreditnih hipotekah kolkovati po tar. post. 39 t. b taks. zak., to je z 1‰ (pro mille) in ne po tar. post. 18 taks. zak. ½ % in tudi ne po tar. post. 31 taks. zakona.

Kolkovanje trgovskih izpričeval. Ker so nekatere oblasti ob priliki plačila takse po tar. posl. 71 t. z. napačno tolmačile odredbo navedene tarifne postavke, je generalna direkcija posrednih davkov izdala z razpisom od 6. julija 1925, št. 46.001, nastopno pojasnilo: Takso po tar. post. 71 t. z. je plačati samo za izpričevala o sposobnosti za vodstvo določene trgovskega ali obrtniškega posla kakor tudi za izpričevala o pomočniški sposobnosti brez ozira na različnost trgovskih ali obrtniških podjetij. — Vsled tega so zavezana vsa izpričevala za vodstvo trgovskega posla taksi po 60 Din, vsa izpričevala za vodstvo obrtniškega posla taksi po 20 Din in vsa pomočniška izpričevala ne glede na vrsto podjetja taksi po 5 Din. Izpričevala, ki se izdajajo samo o vedenju ali o obnašanju, so zavezana taksi po tar. post. 3 in 4 t. z., to je taksi po 20 Din.

Kolkovanje zaznambe zastavne prednosti. Marija T. je dala posojilo mestne hranilnice v Mariboru po 25.000 Din prednost pred svojim užitkom in pred svojo terjatvo po 30.000 K pri posestvu v Lokavcih. Davčni urad pri Sv. Lenartu je izterjal pristojbino za zaznambo zastavne prednosti po tar. post. 138 prist. zak. v znesku 230 Din. Proti neupravičeno pobrani pristojbini je bil vložen predlog na generalno direkcijo davkov v Beogradu, češ da se pristojbina po tar. post. 138 pobira za zavarovanje terjatev oziroma za zaznambo vrstnega reda za najetje posojila v določenem znesku, ker se nameravano posojilo vknjiži ad numerum vrstnega reda (§ 53 zemlj. zak), § 30 zemlj. zak. določa: »Hipotekarni upnik je upravičen, istočasno ali pozneje vknjiženi terjatvi dati prednost. Pravice in

prednost ostalih upnikov se s tem ne dotikajo.« V predmetnem slučaju se ni izvršilo ne zavarovanje posojila, ne zaznamba vrstnega reda za najetje posojila, temveč je dala Marija T. prednost posojilu mestne hranilnice v Mariboru pred svojim užitkom in pred svojo terjatvijo. S tem ostali upniki niso nikakor prikrajšani. Če se zastavljeno zemljišče proda na javni dražbi, dobila bosta oba upnika vsak svojo terjatev. Brez pomena je, kdo dobi prvi, kdo drugi svoj denar. Od prednosti se ima predpisati le kolek za listino 20 Din po tar. post. 3 in 4, drugega nič. Generalna direkcija davkov je z rešitvijo št. 58.338/25 ugodila temu predlogu in povrnila preveč pobrano pristojbino v znesku 230 Din. S.

Občinsko-uradno potrdilo pri uporabi § 7 i. r. javne listine. Na podlagi izvršljivega not. akta in obč. uradnega potrdila, da zavezanca slabo gospodarita, je predlagala L. K. proti zakoncema F. izvršbo E. 120/25. Cit. not. akt določa, da dospe terjatev takoj v plačilo, ako zavezanca slabo gospodarita. Prvo sodišče je predlogu ugodilo in dovolilo izvršbo. Okrožno kot rekurzno sodišče v M. je vsled rekurza zavezancev proti izvršilnemu dovolilo E 120/25 rekurza R III 63/25 ugodilo in zavrnilo izvršilni predlog, češ da se ima po § 7 i. r. nastop dejstev (slabega gospodarstva, devastiranja) dokazati z javnimi ali javno potrjenimi listinami, da pa občinsko-uradno potrdilo ni javna listina. Po določbi § 292 c. pr. r. veljajo za javne listine one, ki jih je izdalo javno oblastvo v mejah svojih uradnih oblasti ali ki jih je izstavila oseba, koji gre javno zaupanje, v odkazanem ji področju v predpisani obliki. Občinski urad vendar sam na sebi ni javno oblastvo v smislu cit. postavne določbe, ko ni državni organ, ki bi izvrševal državne posle. Kot javno oblastvo bi veljal občinski urad le, kolikor vrši prenešene mu državne posle. Gotovo pa ne spada v področje občinskega urada izstavitev sličnih potrdil, — kakor je predmetno — in mu že iz tega razloga nedostaje svojstvo javne listine. Stol sedmorice, odd. B, v Zagrebu je s sklepom z dne 11. maja 1915 vzpostavil sklep prvega sodišča iz nastopnih razlogov: Ni pritrđiti naziranju rekurznega sodišča, da predmetno potrdilo občine Zimica ni taka javna listina, s kojo je zahtevajoča stranka po § 7 i. r. mogla izkazati, da je nastopilo dejstvo, od katerega zavisi izvršljivost izterjevanega zahtevka. V smislu člena 95 ustave se v kraljevini izvršuje uprava po oblastih, okrožjih, okrajih in občinah. Tudi občine je tedaj šteti med javna oblastva, ki izvršujejo državne posle. Zato pa je občinski urad v Zimici smel uradno potrditi, da sta zavezanca začela takoj po podpisu notarskega akta z dne 4. marca 1925 brez vsake potrebe in brez nujnosti za svoje gospodarstvo podirati stanje v svojem gozdu. Potemtakem pa je temu potrdilu po § 292 c. pr. r. priznati dokazno moč listin javnega oblastva. Saj so pač nedvomno v prvi vrsti pristojni občinski uradi pozvani, da potrjujejo o svojih občinah, če kdo slabo gospodarja in devastira svoje posestvo. A da bi naj izstavitev takih potrdil bila pridržana višjim upravnim oblastvom — tega ne določata niti zakon o obč. upravi z dne 26. aprila 1922, št. 92 Služb. Nov. (Ur. list št. 135/49) niti zakon o oblastni

in sreski samoupravi z dne 26. aprila 1922, št. 92 Služb. Nov. (Ur. list št. 136/49). Tudi ni prav nobene posebne odredbe, ki bi določevala, da spada izstavitev sličnih potrdil, kakršno je navzočno, v področje drugih in ne upravnih oblastev. Saj niti zavezana stranka, ki ne priznava predmetnemu potrdilu moči javne listine, ne navaja takih posebnih odredb. Ko tedaj potrdilo obč. urada v Zimici ni odrekati svojstva javne listine, je zahtevajoča stranka z njega predložitvijo zadostila predpisom odst. 2 § 7 i. r. in je bilo zato, ugodivši revizijskemu rekuru zahtevajoče stranke, izpremeniti odločbo rekurznega sodišča ter zopet vzpostaviti sklep sodišča prve stopnje. S.

Iz prakse. 1. Ženin J. C. je sklenil s K. M. ženitno in dedno pogodbo. To pogodbo je napravil zaročencema notar v Ameriki, in sicer v obliki našega notarskega zapisa in sploh v obliki naše običajne ženitne in dedne pogodbe. Zaročenca določata v tej pogodbi poleg drugega tudi skupnost. imovine ter dovoljuje ženin, da se nevesta prepiše na polovico njegovih zemljišč. Pogodba, na kateri je poveril notarjev podpis naš konzul v Ameriki, je imela stopiti v veljavo šele po cerkveni poroki zaročencev. Poroka se je menda izvršila, vsaj tako je trdil ženinov pooblaščenec U. V., predloživši tudi nekak poročni list, ki pa je bil nerazumljiv. J. C. je pooblastil U. V., da predlaga pri okrajnem sodišču na podlagi imenovane amerikske ženitne in dedne pogodbe in omenjenega poročnega lista prepis na polovico njegovih zemljišč za njegovo ženo.

Sodišče je stavljenemu predlogu ugodilo, da si v dotični ameriksni ženitni in dedni pogodbi niso bili navedeni nikaki natančni zemljiškoknjižni podatki in je šele pooblaščenec U. V. imenom J. C. izstavil prepisno izjavo, v kateri je navedel zemljiškoknjižne vloške.

Navedena ženitna in dedna pogodba ne ustreza predpisom zakona z dne 25. julija 1871 in je vsled tega neveljavna, ne ustreza pa tudi predpisom §§ 31 itd. zemlj. zakona. Zemljiškoknjižni predlog bi bilo tedaj pravilno zavrniti.

2. Isto sodišče je dovolilo prepis v zemljiški knjigi na podlagi listine, napravljene v Ameriki, glasom katere izjavlja M. N., da odstopa, daje in izroča S. L. ves svoj delež do posestva, znanega pod hišno številko 19 v vasi Č. in dovoljuje vknjižbo lastninske pravice pri odstopljenem zemljišču na ime in korist S. L., in sicer brezpogojno. V listini, nazvani »odstopna listina«, napravljene tudi od amerikskega notarja, čigar podpis je poverjen od našega konzula v Ameriki, niso navedeni nikaki zemljiškoknjižni podatki ter jih je navedel šele predlagatelj S. L., ko je stavil dotični zemljiškoknjižni predlog.

Z ozirom na izrečno izjavo, da izroči M. N. posestvo brezpogojno in da ni v listini navedena nobena vrednost odstopljenega zemljišča, je smatrati ta pravni posel za darilno pogodbo, za katero pa je predpisana oblika notarskega zapisa. Pogodba seveda tudi ne ustreza določbam zemljiškoknjižnega zakona. Vsled tega bi bilo ta zemljiškoknjižni predlog zavrniti.